

Füüsilisest isikutest metsaomanike roll maksude laekumisel riigieelarvesse

Tulumaksuseaduse muudatuse mõju analüüs täpsustatud andmemudeli ja uute andmetega

Koostas: Heiki Hepner

Tellijä: SA Erametsakeskus

Tallinna 2009

Sisukord

Sisukord	2
1. Metoodika	2
2. Muudatused andmetes	2
3. Tulemused	3
Kokkuvõte	5

1. Metoodika

Käesolev töö on jätkuks 2008. aasta augustis tehtud uuringule. Samaks jäid ka siis püstitatud eesmärgid:

- 1) kui suur on riigi eelarveliste tulude vähenemine, kui kaotada füüsilisest isikust metsaomanike tulumaks raieõiguse ja metsamaterjali müügitulult;
- 2) milline võiks olla riigi maksutulu baasi kasv seoses maksuvabastuse tulemusena turule tulnud täiendava puidukogusega?

Samas täpsustati käesoleva töö käigus 2008. aastal välja töötatud andmemudelit ja korrigeeriti sisendandmeid. Täpsustuste üheks aluseks oli 22. jaanuari 2009 a Rahandusministeeriumi kiri, kus toodi täpsemad andmed 2006. ja 2007. aasta deklareeritud tulude ja raiemahtude kohta. Samuti täpsustati andmeid arvestades hetke majandussituatsiooni.

2. Muudatused andmetes

Simulatsiooni perioodi nihutati ühe aasta võrra. Algas on 01.01.2009 ja lõpp 01.01.2013.

Arvestades muutunud majandusolusid on raiemahuks 2008. aastal võetud 80 % ja 2009. aastal 60% , 2010. aastal 80% ja 2011. aastal 100% 2007. a raiemahust.

Töötasu kasv on jäetud 2008. aasta alguse tasemele kuni 2011 aasta lõpuks on kavandatud 5% kasv ja 2012 aasta lõpuks veel täiendav 5% kasv.

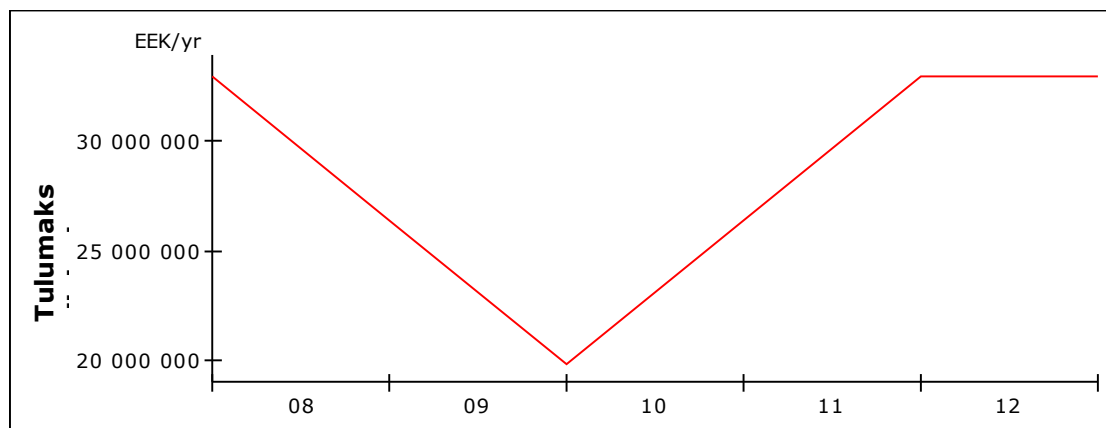
Tulumaksuprotsent jäeti kogu vaadeldaval perioodil 21 protsendile.

3. Tulemused

Võttes aluseks Maksu- ja Tolliameti (MTA) andmed oli 2007. aastal, mil olid erakordselt kõrged puiduhinnad, raiemaht füüsilistel isikutel kokku 1,4 mln m³, mis moodustas 19% kogu raiemahust. Tuludena deklareeriti füüsiliste isikute poolt 123,5 mln kr eest ja MTA andmetel peaks täiendavalt veel deklareerima 33 mln kr eest. Seega oleks antud perioodil kogutulu 156,5 mln krooni, mis teeks keskmiseks müügi hinnaks ca 112 kr/tm ning millest laekuks tulumaksu ligi 33 mln kr.

Kui võtta aluseks, et füüsilisest isikutes metsaomanike aktiivsust ei tõsteta läbi tulumaksu vabastuse, siis arvestades langevat raiemahtu kahaneva majanduse tingimustes võiks prognoosida laekuvat tulumaksu alljärgnevalt:

2009. aastal 26 mln kr
2010 aastal 20 mln kr
2011 aastal 26 mln kr
2012 aastal 33 mln kr

Joonis 1. Prognoositav tulumaksu laekumine füüsilistelt isikutelt, juhul kui nende raieaktiivsus (proportsioon kogu raie mahtu) jääb samaks.

Samal ajal laekuks töötajumaksudest ja kütuse aktsiisist:

2009. aastal 93 mln kr
2010 aastal 70 mln kr
2011 aastal 93 mln kr
2012 aastal 117 mln kr

Kui liita kokku riigieelarvesse laekuvad tulud (nii tulumaksuna laekuvad, kui ka läbi töötajumaksudest ja kütuse aktsiisi) tingimusel, et füüsilised isikud ei vabastata tulumaksust, saame kogutuludeks:

2010 aastal 90 mln kr
2011 aastal 119 mln kr
2012 aastal 150 mln kr

Tabelis 1 on toodud võrdlus raiemahu muutuse osas füüsiliste isikute poolt eeldusel, et tulumaksust vabastatud füüsiliste isikute raieintensiivsus kasvab.

Tabel 1. Füüsiliste isikute raiemahtude võrdlus

Aasta	Variant 1 ¹	Variant 2 ²
2009	1,1	1,1
2010	0,8	1,4
2011	1,1	2,0
2012	1,4	2,8

Eeldusel, et raiemaht kasvab, kasvavad ka riigieelarvesse laekuvad töötajumaksud ja kütuseaktsiis alljärgneval:

2009. aastal 93 mln kr
2010 aastal 115 mln kr
2011 aastal 162 mln kr
2012 aastal 234 mln kr

¹ Ei vabastata tulumaksust ja füüsiliste isikute raieintensiivsus ei tõuse

² Vabastatakse tulumaksust ja füüsiliste isikute raieintensiivsus kasvab 4 aastaga kahekordselt (2009. a 100%, 2010. a 165%, 2011. a. 175%, 2012. a 200%)

Kokkuvõte

Arvestades majandussurutisest tekkinud muutuste aga ka muude andmete täpsustamise tulemusi võib kokkuvõtteks väite, et füüsiliste isikute tulumaksu vabastus tooks riigieelarvesse täiendavalt sisse:

2010 aastal 25 mln kr;

2011 aastal 43 mln kr;

2012 aastal 84 mln kr,

eeldusel, et läbi tulumaksu vabastuse kasvab füüsiliste isikute motiveeritus oma metsades rohkem raiuda ning mis viiks füüsilise isiku raieaktiivsuse 2012 aastaks kahekordseks võrreldes 2009. aastaga.